

Ochrana pracovníků ve zdravotnictví a v oblasti sociálních služeb před sezónní chřipkou

Co je sezónní chřipka?

Sezónní chřipka se objevuje každý rok, většinou v zimě. Lidé si občas myslí, že těžké nachlazení je chřipka, ale onemocnění chřipkou je často mnohem horší než nachlazení. Chřipka je vysoce nakažlivá infekční choroba virového charakteru. Mezi symptomy patří horečka, zimnice, bolest hlavy, bolest svalů, kašel a bolení v krku - a protože je chřipka virového charakteru, antibiotika na ní nezabírají. Očkování se poskytuje k ochraně osob, u nichž je riziko nákazy vyšší.

Pokud jste měli v loňském roce chřipku nebo se nechali proti chřipce očkovat, neochrání Vás to v letošním roce, protože chřipkové viry se stále mění a každý rok se vyrábí nové vakcíny, které odpovídají novým typům viru.

U koho je riziko onemocnění chřipkou nejvyšší?

Chřipku může dostat kdokoli, ale závažnější je to u starších lidí a osob, které mají zdravotní problémy, především srdeční a dýchací onemocnění a cukrovku. Chřipka může způsobit komplikace, např. bronchitidu nebo zápal plic, které budou vyžadovat léčbu v nemocnici a mohou být životu nebezpečné pro osoby, které už jsou nemocné.

Proč očkovat zdravotní a sociální pracovníky?

Zdravotní a sociální pracovníci jsou vystaveni zvýšenému riziku infekce a očkování může snížit šíření chřipky ve zdravotnických zařízeních a budovách sociální péče. To napomáhá k:

- ochraně náchylných pacientů a uživatelů služeb, včetně těch, kteří už mají zdravotní problémy, slabou odezvu imunitního systému nebo špatnou reakci na očkování;
- ochraně ostatních zdravotních a sociálních pracovníků; a
- udržování efektivity a výkonnosti služeb zdravotní a sociální péče minimalizováním absence pracovníků z důvodu onemocnění chřipkou.

Kdo by se měl nechat očkovat proti chřipce?

Všichni zdravotníci a pracovníci sociálních služeb, kteří jsou přímo zapojeni do péče o pacienty v:

- ordinacích praktických lékařů, včetně zubních ordinací
- státních nemocnicích
- soukromých nemocnicích; a
- domovech důchodců a pečovatelských domech.

Příklady pracovníků, kteří jsou přímo zapojeni do péče o pacienty:

- nemocniční lékaři, porodní sestry a zdravotní sestry;
- záchranáři a řidiči sanitek;
- ergoterapeuti, fyzioterapeuti a rentgenologové;
- poskytovatelé primární zdravotní péče, např. praktičtí lékaři, zubaři, zubní sestry, praktické sestry, obvodní sestry a ošetřovatelky;
- pracovníci v domovech důchodců a pečovatelských domech, kteří se starají o starší občany;
- pracovníci sociální péče, kteří jsou přímo zapojeni do léčby pacienta; a
- studenti a praktikanti těchto oborů a dobrovolníci, kteří pracují s pacienty.

Nevztahuje se to na osoby, které nejsou zapojeny do přímé péče o pacienty. V některých případech však může zaměstnavatel přesto nabídnout očkování i těmto zaměstnancům.

Co je obsaženo ve vakcíně proti chřipce?

Vakcína proti chřipce obsahuje části dvou typů chřipkového viru A a jeden typ chřipkového viru B. Očkování účinně chrání pouze po dobu jednoho roku, neboť chřipkové viry se neustále mění. Každý rok se nabízí nová vakcína, aby byla zajištěna co nejlepší ochrana.

Je očkování proti sezónní chřipce bezpečné?

Očkování proti sezónní chřipce se používá po celém světě a má výbornou pověst z hlediska bezpečnosti. Vakcíny se vyrábějí tak, aby se shodovaly s viry, které se budou podle očekávání v zimě vyskytovat.

Někteří lidé mají několik dní po očkování mírně zvýšenou teplotu a bolest svalů a také je možné, že je bude mírně bolet paže v místě vpichu injekce. Jiné reakce jsou velmi vzácné a zdravotní personál poskytující očkování je na takovéto situace připraven.

Může očkování proti chřipce vyvolat onemocnění chřipkou? Ne. Vakcína neobsahuje žádné živé viry a nemůže tudíž vyvolat chřipku. Někteří lidé mohou mít do 48 hodin po očkování mírné chřipkové příznaky, protože se jejich organizmus vyrovnává s očkováním, ale není to chřipka.

Kdy se mám nechat očkovat proti chřipce?

Čím dříve se necháte očkovat proti chřipce, tím dříve budete ochráněni. Je důležité, aby se vakcína podala dříve, než propukne každoroční chřipková epidemie. Očkování je většinou k dispozici od začátku října. Osoby, které mají nárok na očkování, musí co nejdříve požádat svého zaměstnavatele o očkování proti chřipce.

Jak účinná je tato vakcína?

Očkování proti chřipce je účinné, ale protože existuje mnoho různých typů chřipkového viru, očkování Vás ochrání pouze před tím nejběžnějším typem. Očkování Vás neochrání před nachlazením a kašlem.

Každou zimu se objevují i jiné viry, a přestože způsobují symptomy podobné chřipce, nejsou většinou tak vážné jako chřipka.

Většina lidí očkovaných proti sezónní chřipce tímto virem onemocní. Jako každá vakcína, ani tato však nezaručuje stoprocentní ochranu. Z každých 100 lidí, kteří se nechají očkovat, je zhruba 70 až 80 ochráněno, zatímco u zbytku je pravděpodobnost mírných příznaků vyšší.

Jak tato vakcína funguje?

Zhruba týden až deset dní po očkování si začne Vaše tělo vytvářet protilátky proti virům obsaženým ve vakcíně. Tyto protilátky Vás pomáhají chránit před podobnými chřipkovými viry, se kterými se můžete dostat do kontaktu.

Ochrana trvá zhruba jeden rok.

Jsou nějaké osoby, které nemohou dostat očkování proti chřipce?

Většina lidí se může nechat očkovat. Očkování by se měly vyhnout osoby, které mají:

- anafylaktickou reakci (vážnou alergickou reakci, která potřebuje okamžitou lékařskou pomoc) v minulosti; nebo
- vážnou alergii na slepičí vejce.

Zdravotní pracovníci provádějící očkování Vám budou moci odpovědět na další otázky.

Může se vakcína podat těhotným ženám?

Ano. Očkování proti chřipce u těhotných žen se považuje za bezpečné. Pouze u osob s rizikovým povoláním se většinou očkování nepodává v prvních třech měsících těhotenství. Onemocnění chřipkou může v těhotenství představovat větší zdravotní riziko, takže ženy se zdravotními problémy, jež je vystavují vyššímu riziku, by se měly v těhotenství nechat očkovat proti chřipce.

Kde mohou zdravotní a sociální pracovníci dostat toto očkování?

Měli by kontaktovat zdravotní oddělení na svém pracovišti, kde jim poskytnou více informací. Pracovníci v oblasti primární zdravotní či sociální péče by měli kontaktovat svého zaměstnavatele.

Poznámka pro zaměstnavatele

Každý zaměstnavatel má povinnost se starat o pacienty/rezidenty v bezpečném prostředí. Tím, že nabídne pracovníkům primární péče o pacienty očkování proti chřipce, splní část této povinnosti. Také tím může předejít nebo snížit komplikace u pacientů/rezidentů, které by zvýšily pracovní zátěž personálu.

Zaměstnavatel může zajistit, aby bylo očkování pro personál snadno dostupné. Pokud někdo ze zaměstnanců očkování odmítne, měly by se zvážit všechny potenciální následky takového rozhodnutí.

A co prasečí chřipka, která je momentálně v oběhu?

Prasečí chřipka je úplně nový virus, vůči kterému je jen málo lidí imunních. Může se objevit v jakoukoli roční dobu, postihnout mnohem více lidí než sezónní chřipka a může to být poměrně závažné onemocnění. Očkování proti sezónní chřipce Vás neochrání před prasečí chřipkou.

Očkování proti prasečí chřipce se poskytne nejprve osobám, které to nejvíce potřebují. Ohledně této vakcíny a očkovacího programu vydáme speciální informační leták.

Kde najdete tento leták

Dvojjazyčná verze tohoto letáku je opět k dispozici pouze na imunizačních stránkách Velšského národního shromáždění (Welsh Assembly Government):

www.wales.gov.uk/immunisation

a v následujících jazycích:

arabština	lingala
bengálština	polština
bulharština	portugalština
čínština	paňdžábština
čeština	ruština
farsi	somálština (Sorani)
francouzština	španělština
gujarati	svahilština
hindština	tagalog
kurdština	jazyk urdu (Naskh)
vietnamština	

Jakékoliv otázky ohledně tohoto letáku adresujte prosím na:

Health Protection Division
Welsh Assembly Government
Cathays Park
Cardiff CF10 3NQ

Telefon: 029 2082 5397 nebo 029 2082 5410

© Crown Copyright září 2009
E318 0910